

Pedagogisch Beleidsplan

Inhoudsopgave

blz.

1	Inleiding	3
2	Wat verwacht Smarttkids van de gastouders?	
3	Visie	
4	Pedagogische basiscompetenties	4 - 5
	- Pedagogische veiligheid	
	- Persoonlijke competenties	
	- Sociale competentie	
	- Overdracht waarden en normen	
5	Rol van de gastouder.	5
6	Verschillende competenties en ontwikkelingsgebieden	6 - 7
7	Zelfstandigheid	
8	Verantwoordelijkheid	
9	Eisen die aan de opvanglocatie worden gesteld	8
10	Aantal op te vangen kinderen bij de gastouder	
11	Pedagogisch beleid	
12	Protocol Kindermishandeling en Meldcode	9

1 Inleiding

Het Pedagogisch beleid van Smarttkids omvat een pedagogische visie, de pedagogische basisdoelen voor gastouderopvang, gerelateerd aan de basisbehoeften van kinderen in het algemeen en de basishouding van de gastouders. Het pedagogisch beleid van Smarttkids is een algemeen, breed beleid.

Dit pedagogisch beleidsplan is een vertaling van het pedagogisch beleid naar de praktijk van alle dag. Een gastouder levert als professionele medeopvoeder een belangrijke bijdrage aan de opvoeding van een kind. Het pedagogisch beleid van Smarttkids biedt gastouders en ouders inzicht in de pedagogische grondbeginselen en is tevens een leidraad voor het pedagogisch handelen.

2 Wat Verwacht Smarttkids van de Gastouders?

Wanneer een kind zich veilig en geborgen voelt, gaat hij/zij vol vertrouwen de omgeving verkennen, ervaringen opdoen en kan zich spelenderwijs ontwikkelen tot een zelfstandig, sociaal en uniek individu. Smarttkids verwacht een sensitief, responsieve houding van de gastouder, die het best als volgt te omschrijven is :

- Weten wat je op welke leeftijd kunt verwachten van het oppaskind, regels stellen die bij de leeftijd passen (waarden en normen).
- Aandacht voor initiatieven van het oppaskind, oog en oor voor dat wat het oppaskind zegt of doet. (uniek)
- Zien er verwoorden wat er in het oppaskind omgaat, wat hij/zij al kan en begrip voor dat waar het oppaskind nog moeite mee heeft oppaskind positief benaderen hierin.(uniek)
- Als Gastouder zorg je ervoor dat een oppaskind zich veilig voelt, zodat er een hechte band kan ontstaan waar het kind in vol vertrouwen zijn eigenschappen en talenten optimaal kan ontwikkelen. (Emotionele/Persoonlijke en Sociale competenties)
- Liefdevol en respectvol omgaan met de wensen en behoeften van het oppaskind (Emotionele veiligheid en Waarden&Normen).
- Beschikbaar zijn voor het oppaskind als hij/zij speelt, verdrietig is, ruzie maakt, bang/boos of dwars is. (Emotionele veiligheid)

3 Visie

Gastouderopvang is erop gericht het kind in een huiselijke omgeving en in een ontspannen sfeer een prettige tijd te laten doorbrengen, waarbij het kind zich geborgen en veilig voelt. Ook al blijft de ouder altijd eindverantwoordelijk voor de opvoeding, tijdens de opvanguren is de gastouder verantwoordelijk en heeft daarom een belangrijke bijdrage in de opvoeding. Gastouderopvang streeft ernaar een opvoedingssituatie te bieden die aansluit op de situatie thuis. Goed overleg tussen de ouders en de gastouder is een voorwaarde voor een goede kwaliteit van de opvang. Het gastouderbureau ziet het als haar taak afstemming tussen ouders en gastouder actief te ondersteunen. Dit doet zij door tijdens persoonlijke intake- , koppeling- en evaluatiegesprekken verschillende aspecten van opvoeding en opvang aan de orde te stellen en consequenties van beslissingen inzichtelijk te maken. De tussentijdse contacten die het gastouderbureau daarnaast met ouders en gastouders heeft, hebben mede tot doel mogelijke knelpunten te signaleren. Ook kunnen de ouders en gastouders contact opnemen voor eventuele aan of opmerkingen met Smarttkids.

Gastouders zijn in staat de opvang van kinderen (die bestaat uit het verzorgen, begeleiden en stimuleren van kinderen) op een goede en verantwoorde manier uit te voeren.

4 Pedagogische basiscompetenties:

- A Het bieden van Sociaal Emotionele - Veiligheid, een veilige basis, een “thuis” waar kinderen zich kunnen ontspannen en zichzelf kunnen zijn.** Binnen Smarttkids streven we erna om een veilige “basis” en “thuis” te bieden waarin kinderen de ruimte krijgen, zich kunnen ontspannen en zichzelf kunnen zijn. Je kunt bijvoorbeeld zien dat het kind zich op zijn/haar gemak voelt doordat het kind een ontspannen indruk maakt, juist rustig of druk is (ligt ook aan de persoonlijkheid van het kind),bij je komt zitten,vrolijk is,dingen wil ondernemen enz.
- B Het stimuleren van en gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties** Binnen Smarttkids Gastouderopvang stimuleren we kinderen, krijgen ze de ruimte en de kans om kennis en vaardigheden op te doen en persoonskenmerken te ontwikkelen;zoals taal en denken en het vermogen om zelf problemen op te lossen,creativiteit en fantasie. Dit doet de gastouder door middel van bijvoorbeeld spelletjes,knutselen,voorlezen en vragen stellen/beantwoorden.Het kind wordt hierin positief benaderd door de gastouder, door hem of haar complimentjes hierin te geven of om op een makkelijke kinderrijke fantasie uit te leggen hoe iets bijvoorbeeld anders kan

C Het stimuleren van en gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties

Binnen Smarttkids Gastouderopvang stimuleren wij kinderen, krijgen kinderen de ruimte en de kans om kennis en vaardigheden te ontwikkelen die belangrijk zijn voor de contacten met anderen; zoals communiceren, het aangaan van relaties, zich kunnen verplaatsen in anderen, conflicten oplossen. Dit kan de gastouder doen door middel van spelletjes te doen met andere kindjes erbij, vertellen wat het ander kind leuk vindt, samen tot een oplossing komen als er zich een probleem voordoet en daarbij de gevoelens van het kind niet uit het oog verliezen.

D De kans om zich waarden en normen van de multiculturele samenleving eigen te maken; socialisatie.

Binnen Smarttkids Gastouderopvang draagt de gastouder waarden en normen over, stelt grenzen in ongewenst gedrag, leeft regels voort en toont respect naar kind, mens, plant, dier en natuur. Door het stellen van (spel/huis/gedrags) regels, ontdekt een kind eigen en andermans grenzen, van wat wel en niet toegestaan is en leert hij of zijn het belang van waarden en normen die in de samenleving gelden. De relatie tussen de gastouder en het kind is het centrale uitgangspunt van pedagogisch handelen.

Ook hierin stimuleert de gastouder door middel van een positieve benadering de dingen die wel of niet goed gaan. (bijvoorbeeld ; " Dat is knap, dat heb je goed gedaan" of " Bijna goed, probeer het nog eens dan lukt het misschien wel".)

Van de gastouders van Smarttkids kunt u verwachten dat zij:

- Open staan voor het kind en op de juiste manier ingaan op zijn of haar signalen en ontwikkeling
- Persoonlijk betrokkenheid tonen en gericht positieve gevoelens naar het kind kunnen uiten.
- Het kind de ruimte geven tot ontwikkelen ; maar ook veiligheid kunnen bieden.
- Respect hebben voor het kind en zijn of haar sociale, culturele achtergrond en rituelen.
- Het kind kunnen motiveren, stimuleren en instrueren.
- In staat zijn tot een open communicatie met de ouders/opvoeders en medewerkers van Smarttkids.
- Eigen handelen ter discussie durven stellen.
- De gastouder heeft kennis van EHBO voor kinderen (volgens de eindtermen van het oranje kruis) En is bereid deze te volgen en met goed gevolg af te sluiten.
- De gastouder heeft een opleiding met verzorgende achtergrond of een ervaringsheidscertificaat in zijn of haar bezit.

5 Rol van de Gastouder

De rol van de gastouder is een (groeps) sfeer te creëren die aan bovenstaande doelstellingen voldoet. Dit wordt voornamelijk gerealiseerd door de voorbeeldfunctie van de gastouder:

Praktijkvoorbeeld: In de speeltuin durft Piet niet van de glijbaan af, maar hij wil dit wel graag. De gastouder gaat eerst samen met hem en Piet vindt het heel leuk. Daarna durft hij ook, als de gastouder hem alleen nog maar een hand geeft. Na een tijdje durft hij helemaal alleen en de gastouder zegt: "Wat knap, dat je nu helemaal alleen gegaan bent, zeg! Het ging hartstikke goed!"

Hierdoor krijgt Piet zelfvertrouwen en hij zal de volgende keer weer iets nieuws durven uitproberen met de gastouder erbij.

6 Verschillende competenties en ontwikkelingsgebieden

Kinderen leren voortdurend. Daardoor ontwikkelen ze zich. De ontwikkeling verloopt bij ieder kind anders. Globale beelden van het functioneren van kinderen kan enig houvast geven. Onderstaand een grove aanduiding van drie ontwikkelingsfasen die we hanteren om bepaalde ontwikkelingen en karakteristieken aan te duiden.

De baby (0 - 18 maanden)

De baby is competent en krachtig, maar ook sterk afhankelijk van volwassenen. Een intieme, betrouwbare relatie met de gastouder is belangrijk. Een baby heeft behoefte aan vertrouwde mensen (niet te veel wisseling) en een vertrouwde voorspelbare omgeving en ritme. Ze bouwen zelfvertrouwen en een eerste besef van zichzelf op als ze fysieke en emotionele veiligheid ervaren

Baby's:

- groeien en ontwikkelen in deze leeftijdsfase het snelst
- zijn kwetsbaar, maar taai en volhardend
- zijn afhankelijk van volwassenen voor het vervullen van hun behoeften
- zijn zeer gemotiveerd om te leren en 'zelf te doen'
- willen directe behoeftebevrediging en meteen aandacht
- kunnen goed met non-verbale signalen aangeven wat ze nodig hebben
- hebben zekerheid, voorspelbaarheid en regelmaat nodig
- zijn gevoelig voor snelle schommelingen in gezondheid en welbevinden
- hebben stabiele relaties nodig met een beperkt aantal sensitieve volwassenen

De dreumes (18 – 30 maanden)

Het gedrag en de ontwikkeling van een dreumes varieert sterk; sprongen vooruit wisselen af met een terugval. Dreumesen worstelen met het ontwikkelen van het 'ik' en willen onafhankelijker worden van de volwassene, terwijl ze tegelijkertijd nog sterk emotioneel verbonden zijn en steun nodig hebben. De wens tot zelf doen, ontdekken, en hun groeiende behoefte aan controle in dagelijkse bezigheden is vaak in conflict met hun afhankelijkheid van verzorgers om dingen te laten gebeuren. Dreumesen maken zich snel fysieke, sociale en taalvaardigheden eigen, maar dit heeft nog veel oefening nodig. Dreumesen vinden rituelen en routine aan de ene kant prachtig, maar verzetten zich er soms ook tegen. Dit vraagt veel van de vindingrijkheid en het geduld van de volwassene.

Dreumesen:

- zijn energiek en 'op weg'
- zijn bezig met controle over hun wereld te krijgen, door het zoeken van grenzen en effect van hun gedrag
- willen vaak dingen die ver vooruit lopen op hun taal of fysieke mogelijkheden
- zijn actief en nieuwsgierig
- zijn vastbesloten om competent te worden en gebeurtenissen en dingen te begrijpen
- hebben intense en vaak onvoorspelbare gevoelens
- worden gedreven door kansen en mogelijkheden en op aanmoediging
- zijn impulsief en hebben nog weinig zelfcontrole
- zijn gericht op het hier en nu
- zoeken sociale interactie en leren door imitatie
- leren met hun hele lijf
- leren door te doen en veel minder door wat er verteld wordt
- hebben onderscheidende behoeften, maar vallen soms tussen wal en schip (tussen baby's en peuters)

De peuter (30 - 48 maanden)

De peuter heeft een groeiend vermogen voor taal en leert verschillende standpunten zien. Hij krijgt inzicht in afbeeldingen, symbolen, getallen en woorden. Het activiteiten aanbod moet zorgen voor leerrijke ervaringen, zodat peuters begrip voor hun eigen belevingswereld en de wereld om hen heen kunnen opbouwen. Peuters zijn nog steeds wisselend in hun ontwikkelingstempo; ze gaan dan ineens met sprongen vooruit en staan dan een poosje stil of vallen even terug. Ze leren steeds beter om te gaan met veranderingen en onverwachte gebeurtenissen. Ze kunnen zelf steeds beter activiteiten plannen en overzien en ze krijgen steeds meer inzicht in hun eigen rol.

Peuters:

- herkennen patronen en regels in de wereld, dit moedigt hen aan om vragen te stellen en te reageren op onzin en humor
- krijgen een groeiende mogelijkheid om het gezin, thuis en de gastouder te zien in het perspectief van de groter wordende wereld
- krijgen nieuwe mogelijkheden zoals symbolen, voorstellingen, creativiteit, muziek, woordspelletjes en omgaan met getallen
- ontwikkelen taal en rekenkundige vaardigheden, ook inzicht in begrippen oorzaak/gevolg, verbale expressie en ontdekkingen in de fysieke en sociale wereld
- ontwikkelen een beter geheugen en kunnen daarom verhalen vertellen, meer complexe situaties oplossen, langer met iets bezig zijn en meer 'gericht nieuwsgierig'
- ontwikkelen sociale vaardigheden om vriendschappen aan te gaan en vast te houden en er wordt een begin gemaakt om het uitgangspunt van een ander te zien
- ontwikkelen fysieke vaardigheden verder
- leren steeds beter plannen maken, controleren, vragen stellen en na te denken over activiteiten en taakjes
- gebruiken hun fantasie en voorstellingsvermogen om de eigen identiteit en die van de ander te verkennen

De ontwikkeling van 4 tot 13 jaar

In de leeftijd van 4 tot 13 jaar maken kinderen een veel minder snelle en zichtbare ontwikkeling door. Toch gaan ook in die leeftijd de ontwikkelingen gewoon verder. Als de kinderen 4 jaar zijn gaan ze naar school. Op school leren de kinderen veel, daar worden de ontwikkelingen bewust gestimuleerd. Thuis of bij de gastouder moet een kind zich juist kunnen ontspannen. Wij vinden het belangrijk dat er een huiselijke sfeer is, zodat een kind na schooltijd zich kan ontspannen. Na schooltijd moet een kind zijn verhaal kwijt kunnen. Er wordt gezamenlijk wat gedronken en daarna wordt er lekker gespeeld. Het kind mag zelf kiezen wat het wil doen. Als het kind maar plezier heeft, ook vriendjes en vriendinnetjes zijn na overleg met de vraagouder van harte welkom. De gastouder houdt het welzijn van het kind in de gaten en begeleidt het kind waar nodig is. Naarmate de leeftijd vordert wordt de verbale communicatie steeds belangrijker. Ieder kind verdient respect, niet alleen van de gastouder maar ook van andere kinderen. Het groepsproces (broertjes, zusjes en andere kinderen die komen spelen) wordt door de gastouder goed in de gaten gehouden. Materialen en activiteiten zijn afgestemd op de leeftijd en behoeften van het kind. De gastouder is in staat in te springen op die behoeften en hun creativiteit daarbij te gebruiken. Het kind gaat met plezier naar de gastouder en is blij om de gastouder weer te zien.

7 Zelfstandigheid

De zelfstandigheid wordt gestimuleerd door het kind op eigen ontwikkelingsniveau taken te geven. De gastouder biedt de kinderen de mogelijkheid om zich op alle onderdelen van zijn ontwikkeling te ontplooiën: de emotionele, sociale, motorische, cognitieve en taalontwikkeling. Om dit te bereiken wordt een zo groot mogelijke variatie aangebracht in het aanbod van activiteiten. Hierbij gaat de gastouder in op initiatieven van de kinderen zelf, omdat ze daarmee aangeven dat ze iets willen leren en de kans daardoor groot is dat ze geconcentreerd bezig zijn. Door de kinderen te prijzen voor iets wat ze goed kunnen, krijgen ze meer zelfvertrouwen en durven ze steeds meer uit te proberen.

De gastouder straft nooit als kinderen iets niet kunnen. Het straffen wordt uitgevoerd op nivo van het kind d.m.v. het kind even apart te zetten. (of in overleg met ouders)

Het belonen wordt ook op nivo uitgevoerd.

Door het hanteren van een dagschema en regels wordt er structuur geboden. Dit heeft o.a. als doel: het vertrouwd maken met de opvangsituatie, weten waar alles staat in de kasten en leren wat wel en niet mag.

Zelfs met baby's zorgt de gastouder voor afwisseling: spelletjes met de samen met de gastouder, ander speelgoed aanreiken, naar buiten om te wandelen. Door alle handelingen dagelijks te benoemen, leert het kind de taal te spreken en de taal te gebruiken om al zijn opgedane ervaringen te verwerken.

De gastouder leert het kind voor zichzelf op te komen en conflictsituaties zelf op te lossen. De gastouder zorgt er uiteraard wel voor dat hij/zij in de buurt is en dat helpt vaak om de kinderen te laten zeggen wat ze graag willen. Als steeds dezelfde kinderen winnen of verliezen, grijpt de gastouder in door de "verliezer" te stimuleren zijn wensen kenbaar te maken en de "winnaar" te wijzen op gevoelens van anderen.

De gastouder praat in goed Nederlands tegen de kinderen en proberen geen "kindertaal" te gebruiken. Bij de kleine kinderen wordt de taal gestimuleerd met behulp van boekjes en laat de gastouder de kinderen woordjes na zeggen. Ook tijdig in de buitenlucht helpt een goede weerstand op te bouwen en bovendien is buiten spelen een belangrijke manier voor kinderen om zich uit te kunnen leven door te rennen, te fietsen en dergelijke. Op www.smarttkids.nl kan de gastouder ook terecht voor meer informatie om de professionele deskundigheid te vergroten.

8 Verantwoordelijkheid

De opvoeding van de kinderen is een gezamenlijke taak van de ouders en de gastouders binnen de gastouderopvang Smarttkids, daarom is het zeer belangrijk dat de opvoeding thuis en bij de gastouder optimaal op elkaar zijn afgestemd. Smarttkids streeft naar een open communicatie met de ouder waarin de opvattingen met betrekking tot levensbeschouwing of opvoedingsgewoontes bespreekbaar gemaakt kunnen worden.

9 Eisen die aan de opvanglocatie worden gesteld

De eisen worden door Smarttkids jaarlijks getoetst door middel van een risico en gezondheidsinventarisatie aan huis die ook door de gastouder kan worden ingezien d.m.v. inloggen via www.smarttkids.nl

In (en bij) de woning waar de opvang plaatsvindt:

- wordt voldaan aan de wettelijke eisen voor wat betreft de ruimte en is veilig en hygiënisch en kindvriendelijk.
- wordt, voordat de opvang van start gaat en daarna jaarlijks, een risico inventarisatie Veiligheid & Gezondheid uitgevoerd door Smarttkids.
- is voldoende speel- en slaapruijnte voor kinderen (afgestemd op de leeftijd van de kinderen). En een afzonderlijke slaapruijnte voor kinderen onder de anderhalf jaar.
- zijn voldoende buitenspeelmogelijkheden, afgestemd op het aantal en de leeftijd van de kinderen.
- mogen kinderen nooit alleen gelaten worden met een huisdier.
- De woning waar gastouderopvang plaats vindt is voorzien van voldoende werkende rookmelders.
- Er mag niet gerookt worden op de opvanglocatie.
- wordt geen alcohol gebruikt voor aanvang en tijdens de opvang van het kind (geldt ook voor huisgenoten).

10 Aantal op te vangen kinderen door gastouder

- Bij een gastouder worden maximaal twee kinderen van 0 jaar gelijktijdig opgevangen.
- Bij een gastouder worden maximaal vier kinderen van 0 en 1 jaar gelijktijdig opgevangen.
- Bij een gastouder worden maximaal vijf kinderen gelijktijdig opgevangen, als de kinderen (op te vangen en eigen kinderen) allemaal jonger zijn dan 4 jaar.
en
- Bij een gastouder worden maximaal zes kinderen gelijktijdig opgevangen, als de op te vangen kinderen in de leeftijd van 0 tot 13 jaar zijn. Eigen kinderen tot 10 jaar worden meegerekend.
Achterwacht
  - Indien er vier of meer kinderen op het opvangadres aanwezig zijn, dan is de ondersteuning van de gastouder door een andere volwassene in geval van calamiteiten geregeld.
  - De achterwacht is telefonisch bereikbaar tijdens de opvangtijden.
  - De achterwacht is in geval van calamiteiten binnen 15 minuten op het opvangadres aanwezig.

11 Pedagogische beleid

Gastouderbureau Smartkids ziet erop toe dat de gastouder handelt conform pedagogisch beleidsplan. De gastouder kan altijd contact opnemen met Smartkids voor alle vragen en of opmerkingen, ook ondertekent de gastouder een formulier in dat hij/zij naar waarheid handelt conform beleidsplan en ervan op de hoogte is en begrijpt wat dit inhoudt.

- De gastouder kent de inhoud van het pedagogisch beleidsplan
- De gastouder handelt conform het pedagogisch beleidsplan
Pedagogische praktijk
  - De gastouder draag zorg voor het waarborgen van sociaal emotionele veiligheid.
  - De gastouder biedt de opvangkinderen de mogelijkheid om tot ontwikkeling van persoonlijke competentie te komen
  - De gastouder biedt de opvangkinderen de mogelijkheid om tot ontwikkeling van sociale competentie te komen.
  - De gastouder draagt zorg voor de overdracht van normen en waarden.

12 Protocol kindermishandeling en Meldcode

- Op het opvangadres is een protocol kindermishandeling van het gastouderbureau aanwezig.
- De gastouder kent de inhoud van het protocol.
- De Meldcode en Protocol kindermishandeling zijn ook terug te vinden op www.smartkids.nl
- De gastouder handelt aantoonbaar naar het protocol.